

# BILAG I



---

KØBENHAVNS KOMMUNES LGBTI+ POLITIK 2019-2023

**EN LIGE VÆRDIG DEL  
AF FÆLLESSKABET**



---

LGBTI+ er en samlebetegnelse for lesbiske, bøsser, biseksuelle, transpersoner, interkønnede og andre, som falder udenfor de dominerende normer for køn og seksuel orientering, for eksempel aseksuelle og queerpersoner.

---

**Billeder**

Adobe Stock  
Colourbox  
Ursula Bach  
Wonderful Copenhagen

---

**Redaktion**

Økonomiforvaltningen

**Design**

KK Design

**Udgivelse**

Januar 2019

- 
- 5** København er for alle
  - 6** En ligeværdig del af fællesskabet
  - 8** Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen
  - 10** Børne- og Ungdomsforvaltningen
  - 14** Kultur- og Fritidsforvaltningen
  - 18** Socialforvaltningen
  - 20** Sundheds- og Omsorgsforvaltningen
  - 24** Teknik- og Miljøforvaltningen
  - 26** Økonomiforvaltningen
  - 29** Det forpligter at være København
  - 30** LGBTI+ historie i Danmark



# København er for alle

Vores by er – og skal være – for alle uanset køn, alder, hudfarve, handicap, religion, seksualitet og kønsidentitet. Det er både en konstatering og et løfte. I København skal man kunne leve det liv, man ønsker og være den, man er.

Da det første homoseksuelle par fik papir på hinanden på Københavns Rådhus i 1989, skrev vi verdenshistorie. I 2010 fik homoseksuelle par mulighed for at adoptere på lige fod med heteroseksuelle par. I 2012 blev det første homoseksuelle par viet i kirken. Og i 2015 svarede 90 pct. af danskerne, at homoseksuelle skal have de samme rettigheder som heteroseksuelle – EU-gennemsnittet var 70 pct.

I august 2018 oplevede vi en Copenhagen Pride-uge med større opbakning og flere deltagere end nogensinde før. Jeg har flere gange tidligere selv gået med i paraden, og jeg har hver gang været meget stolt over at være overborgmester i et København, som var pakket ind i regnbuens farver og vidnede om, at vores by er – og skal være – for alle. Københavns Kommune deltog i 2018 for sjette år i træk med en vogn i paraden, og vi havde som arbejdsgiver indbudt alle medarbejdere til at være med til at fejre mangfoldigheden under sloganet "Copenhagen is for everyone". Så vi er heldigvis nået langt. Men vi er ikke langt nok.

For på trods af den gode udvikling har vi stadig udfordringer med homofobi, bifobi, transfobi, fobi over for interkønnede og hate crimes i vores by, og vores LGBTI+ borgere trives i gennemsnit dårligere end resten af befolkningen. En undersøgelse fra Center for Alternativ Samfundsanalyse har vist, at dobbelt så mange blandt lesbiske, bøsser, biseksuelle og

transpersoner samlet set har haft selvmordstanker indenfor det seneste år sammenlignet med resten af befolkningen. Og fire gange så mange har forsøgt at begå selvmord. En af de meget udsatte grupper er LGBTI+ borgere med anden etnisk baggrund end dansk. De møder alt for ofte fordømmelse fra omgivelserne.

Når vi siger, at København er for alle, så mener vi det. Det betyder, at vi ikke accepterer hadforbrydelser, diskrimination, krænkende adfærd eller stigmatisering.

Vi kan ikke løse alting med beslutninger fra Rådhuset. Men vi kan som politikere i København udstikke rammerne for, hvordan vi ønsker, at vores by skal udvikle sig. Det har vi gjort ved at beslutte, at København skal have en LGBTI+ politik. Den fælles politik sikrer en fælles forpligtelse til at arbejde for lige muligheder for alle borgere i Københavns Kommune uanset eksempelvis seksualitet, kønsidentitet eller kønsudtryk.

Politikken vil over de kommende år udgøre et afsæt for det videre arbejde på området.

**Frank Jensen**

Overborgmester i København

# En ligeværdig del af fællesskabet

Københavns Borgerrepræsentation vedtog den 24. august 2017 at udarbejde en politik for København på området. Den skal sikre lige vilkår og rettigheder for alle borgere og dermed understøtte, at Københavns Kommunes værdigrundlag gælder for alle. Derudover sikres en årlig opfølgning på levevilkårene for LGBTI+ borgere.

---

## LGBTI+ mangfoldighed

LGBTI+ borgere er en mangfoldig gruppe. Der er LGBTI+ borgere i alle aldersgrupper med forskellige etniciteter, uddannelser, religiøse og politiske overbevisninger og med og uden handicap. Der er LGBTI+ borgere, som er forældre, hjemløse, har psykiske udfordringer, er aktive i lokalforeninger, direktører, jobsøgende og så videre.

Visionen med Københavns Kommunes LGBTI+ politik er at understøtte, at kommunen møder LGBTI+ personer med respekt, ligeværdighed, dialog og tillid og dermed sikre, at kommunens værdigrundlag også i praksis gælder for alle.

Målet med Københavns LGBTI+ politik er at skabe et afsæt for, at de enkelte forvaltninger og kommunen som helhed arbejder for lige muligheder for alle københavnere uanset seksualitet og kønsidentitet.

I Københavns Kommune ønsker vi, at alle københavnere og byens gæster – uanset køn, seksualitet og kønsidentitet

---

– bliver mødt med respekt og oplever København som en rummelig by, hvor alle er ligeværdige og har lige muligheder for at blive en del af fællesskabet. I København skal vi behandle alle lige – men ikke nødvendigvis ens.

Et større fokus på mangfoldighed i seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk skal give større forståelse for vores forskelligheder og øge rummeligheden i vores by, så vi kan bidrage til at fastholde København som en af verdens bedste byer at bo og leve i. Vi arbejder derfor for, at mangfoldigheden i seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk overalt indgår som en integreret del af kommunens virke og samtidig understøttes af konkrete indsatser, hvor det er relevant.

## Fra tryghed til tiltaleformer

På tværs af kommunens syv forvaltninger skal vi sikre en ligestillet service i vores kerneydelser og i mødet med brugere, og vi skal løbende forholde os til, hvordan vi tilrettelægger og udformer vores tilbud og services.

---

Arbejdet er – ligesom København – mangfoldigt og handler om alt fra tryghed til tiltaleformer. Er vores bydele og parker trygge at færdes i? Er personalet på vores institutioner og skoler klædt på til at møde børn og unge med LGBTI+ baggrund? Kan jobcentrene tage hånd om alle slags borgere uanset seksualitet og kønsidentitet? Og tager vores blanketter højde for regnbuefamilier og borgere, som ikke identificerer sig som hverken mand eller kvinde?

Det er bare nogle af de mange spørgsmål, vi kan stille os selv. Politikken skal understøtte Københavns Kommunes værdigrundlag og sikre, at der bliver gjort en indsats for LGBTI+ personers levevilkår, tryghed og trivsel i København. På de følgende sider bliver politikken afspejlet i Københavns Kommunes syv forvaltninger, hvor fokus ligger på deres essentielle områder.

---

### **Den praktiske gennemførelse af initiativerne**

I arbejdet med formuleringen af politikken er der lagt vægt på, at der skal iværksættes konkrete, fremadrettede initiativer. Til nogle af initiativerne er der allokeret finansiering. Andre initiativer kræver særskilt finansiering for at kunne gennemføres. Ved de initiativer, hvor gennemførelsen kræver særskilt finansiering, er dette anført.

### **Diskriminationshotline**

Borgerrådgiveren driver en diskriminationshotline, som giver mulighed for, at personer, der udsættes for diskrimination – f.eks. på baggrund af køn, kønsidentitet eller seksuel orientering – kan få råd og vejledning samt i et vist omfang bistand til et eventuelt videre klageforløb. Hotlinen kan tilgås på telefonnummeret 80 30 20 20.

# Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen

Forvaltningens primære opgave er at øge beskæftigelsen, skabe vækst og styrke integrationen i byen.

---

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen ser potentialet i alle mennesker og understøtter, at borgere og medarbejdere med LGBTI+ baggrund har lige muligheder for at deltage i og bidrage til byens udvikling, at de inkluderes og trives i arbejdslivet, og at de opnår resultater på lige fod med andre borgere i fællesskabet København.

## Fremme af demokratiske værdier

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen understøtter, at forvaltningens partnere samarbejder ud fra fælles retningslinjer baseret på fundamentale menneskerettigheder for alle københavnere, herunder personer med LGBTI+ baggrund.

- Konkret initiativ: Charter for demokratiske værdier: Forvaltningen har udarbejdet et charter. På LGBTI+ området har LGBT Danmark, LGBT Asylum, Copenhagen Pride og Sabaah (som arbejder for at forbedre vilkårene for LGBTI+ personer med etnisk minoritetsbaggrund) tilsluttet sig charteret. I charteret hedder det blandt andet, at: "Alle mennesker er født frie og lige i værdighed og rettigheder, uanset køn, kønsidentitet, hudfarve, religion, politisk anskuelse, seksuel orientering, alder, handicap eller national, social eller etnisk oprindelse".

---

## Flygtninge med LGBTI+ baggrund

Der bliver gjort en særlig indsats, når vi tager imod flygtninge med LGBTI+ baggrund.

- Konkret initiativ: Tryk indkvartering: Alle flygtninge bliver som udgangspunkt indkvarteret i en midlertidig bolig på Ottiliavej i Valby. Hvis der er tilfælde, hvor flygtninge med LGBTI+ baggrund finder det utrygt at være indkvarteret på Ottiliavej, bliver de i stedet flyttet til andre lejligheder i byen.

## Skoleindsats til bekæmpelse af diskrimination

Ikke mindre end 26 pct. af alle unge københavnere oplevede diskrimination i 2016. For at bekæmpe diskrimination er det vigtigt at inddrage folkeskoler og ungdomsuddannelser, for det er her, den væsentligste dannelse af børn og unge finder sted.

Med "Integrationshandleplanen 2017-2018" blev "Skoleindsats til bekæmpelse af diskrimination" iværksat. Indsatsen har bl.a. haft fokus på normer for seksualitet og køn.

- Konkret initiativ: Øge skoleelevers indsigt og modvirke diskrimination af LGBTI+ personer: Forvaltningen har tilbudt skoler og ungdomsuddannelser workshops, forumteater og oplæg. Formålet har været, med forskellige virkemidler, at øge københavnske skoleelevers indsigt og modvirke diskrimination af LGBTI+ personer. Det bemærkes, at finansieringen af initiativet er udløbet med udgangen af 2018, og at fortsat gennemførelse forudsætter særskilt finansiering.



# BØSSERNES BEFRIELSESFRONT INDRETTER BØSSEHUSET PÅ CHRISTIANIA.

---

## Information om mangfoldige familiestrukturer og ligebehandling i Danmark

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen understøtter, at nyankomne udlændinge opnår kendskab til diversiteten i det danske samfund.

- Konkret initiativ: Undervisning af ydelsesmodtagere omfattet af integrationsloven: Som en del af undervisningen i danske samfundsforhold under integrationsprogrammet for nyankomne udlændinge bliver ydelsesmodtagere omfattet af integrationsloven undervist i mangfoldige familiestrukturer og ligebehandling. Undervisningen lægger vægt på, at ligestilling samt accept af forskelligheder for så vidt angår køn, kønsidentitet og seksuel orientering er en naturlig, accepteret og beskyttet del af det danske samfund.

## Fokus på inklusion af LGBTI+ personer på arbejdsmarkedet

Undersøgelser har vist, at mere end hver tredje dansker har oplevet, at der tales nedsættende om homoseksuelle, biseksuelle og/eller transkønnede på deres arbejdsplads, og at to ud af fem ikke oplever, at de kan være åbne omkring deres seksualitet på arbejdspladsen.

- Konkret initiativ: Coaching og workshops til virksomheder: Forvaltningen vil tilbyde coaching og workshops til virksomheder, som ønsker viden om inklusion af LGBTI+ personer på arbejdsmarkedet. Formålet er, at LGBTI+ per-

soner oplever øget trivsel og dermed også får bedre mulighed for at yde en optimal arbejdsindsats. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

---

## Et trygt natteliv

Det er i nattelivet, flest unge københavnere oplever diskrimination. Med indsatsen 'Et trygt natteliv' arbejdes der blandt andet for at styrke trygheden for LGBTI+ personer i nattelivet, og indsatsen når hvert år ud til 30-40.000 unge københavnere. Der er i den forbindelse blandt andet udviklet et "Charter for et fair natteliv uden diskrimination".

- Konkret initiativ: Oplysningskampagne: Forvaltningen har i 2018 gennemført en oplysningskampagne, som har haft til formål at forebygge diskrimination af LGBTI+ personer i nattelivet. Kampagnen har haft fokus på, hvilke udfordringer man kan stå overfor som LGBTI+ person i nattelivet i København, og hvordan disse udfordringer kan modvirkes. Kampagnens målgruppe har været unge københavnere. Budskabet har bl.a. været at opfordre unge, som ikke selv udsættes for diskrimination, til aktivt at vise, at de ikke accepterer, at andre bliver udsat for diskrimination.

# Børne- og Ungdomsforvaltningen

Forvaltningen arbejder for, at alle københavnske børn bliver livsduelige og i stand til at få sig en tilværelse på egen hånd, og at børnene trives i dagtilbud, skoler, fritids-, special- og sundhedstilbud.

---

## Et stabilt grundlag for livet

Visionen for det gode børne- og ungeliv bygger på kommunens kerneværdier; respekt, ligestilling, dialog og tillid. Visionen afspejler samtidig de forventninger, forvaltningen har til både børn, unge, forældre, medarbejdere og frivillige.

Københavns Kommune ønsker at tilbyde aktiviteter og rammer i vores dagtilbud, fritidstilbud, klubtilbud og folkeskoler, der understøtter, at børn og unge trives, lærer og udvikles. Børn og unge skal sikres en god, udviklende og trykbar barndom og et stabilt grundlag for livet. Børn skal opleve en dagligdag, hvor fysiske rammer og skrift og tale (både i undervisning og i forbindelse med skiltning) giver plads til mangfoldighed. Alle børn skal føle, at de hører til i de kommunale dagtilbud og folkeskoler.

Forvaltningen vil sikre, at der stilles nødvendig, relevant og opdateret viden på LGBTI+ området til rådighed for alle medarbejdere. Pædagogisk materiale og undervisningsmateriale skal løbende sikres at være i linje med den nyeste viden på området og med fokus på en mangfoldig målgruppe. Nu-

---

værende vidensmaterialer skal gennemlæses med henblik på at fjerne materiale, der i dag benytter sig af utilstrækkelig terminologi og viden eller med et sygeliggørende eller negativt sprog. Og dermed kan opfattes som ekskluderende. Forvaltningen inddrager relevante videnspersoner og – vidensorganisationer i forbindelse med opdateringer af materialer.

- Konkret initiativ: "Nyeste viden om børns seksuelle viden og adfærd": Forvaltningen har udarbejdet videns- og inspirationsmateriale, som skal professionalisere den pædagogiske erfaringsbaserede viden om 0-14-årige børns seksuelle udvikling og adfærd. Formålet er at understøtte det professionelle pædagogiske arbejde og samarbejdet med forældrene.
- Konkret initiativ: Særlig vejledning: Forvaltningen har udarbejdet en særlig vejledning for Københavns Kommune i samarbejde med Sex og Samfund. Vejledningen skal støtte lærerne i at tilrettelægge læringsforløb i henholdsvis indskoling, mellemtrin og udskoling.

# 1973

## OPHÆVELSE AF "DANSEFORBUDET" OM AT MÆND IKKE MÅ DANSE MED HINANDEN.

- 
- Sikre at forvaltningen i kommunikationen med børn, unge og forældre benytter et kønsneutralt sprog.

### **Det inkluderende samfund**

Børn og unge i Københavns Kommune skal fra en tidlig alder møde fællesskaber, der afspejler den mangfoldighed, der er til stede i byen.

Hverdagens fællesskaber skal sikre, at alle børn og unge oplever, at de er inkluderet i fællesskabet. Og ingen børn og unge skal begrænses i deres udviklingsmuligheder, fordi de mødes med stereotype forforståelser om køn og seksualitet.

Alle medarbejdere i forvaltningen skal være bevidste og reflekterende over de sociale og kulturelle normer, de bringer ind, skaber og reproducerer i det pædagogiske rum – det gælder køn, kønsidentitet, seksualitet, etnicitet, religion, alder med videre.

- Konkret initiativ: Videreuddannelse af medarbejdere i dagtilbud og folkeskoler: Forvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at forvaltningen ønsker at indgå

---

i dialog med Københavns Professionshøjskole og relevante videnspersoner og – organisationer om forskellige muligheder for efter-/videreuddannelse eller anden kompetenceudvikling. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

Forvaltningen skal aktivt bidrage til, at medarbejdere på skoler og institutioner har både adgang til og anvender viden, der gør dem i stand til at varetage en undervisning, der afspejler et LGBTI+ inkluderende samfund. Derudover skal medarbejderne være i stand til at håndtere og tage hånd om situationer, hvor børn og unge bliver ekskluderet på grund af deres eller deres families LGBTI+ orientering.

- Konkret initiativ: Adgang til og rammer for anvendelsen af viden: Forvaltningen sørger for, at relevant viden og best practice-eksempler er tilgængelige på [bedstssammen.kk.dk](http://bedstssammen.kk.dk), så emner kan bringes i spil i forbindelse med årlige ledermøder, pædagogiske læreplaner, antimobbepplaner og trivselsundersøgelser.



---

### Plads til mangfoldighed

Børne- og Ungdomsforvaltningen har et medansvar for, at børn og unge i Københavns Kommune kan tænke – og tænker – uden for de gængse normer og stiller spørgsmålstegn ved normer og stereotype opfattelser af verden. Gør de det, kan de handle med omtanke og være med til at forebygge mobning.

- Konkret initiativ: Normstormerne: Forvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget at udvide tilbud såsom Normstormerne og andre relevante civilsamfundsinitiativer, der er for alle 7.-10. klasser, hvis formål er at mindske mobning og mistrivsel relateret til køn og seksualitet. Udvidelsen vil bl.a. omfatte, at flere klassetrin vil kunne benytte sig af tilbuddet. På den måde vil flere elever få glæde af det oplysningsarbejde, som Normstormerne leverer. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.
- Konkret initiativ: Uge Sex: Der er tale om en temauge, som er en del af Sex og Samfunds nationale grundprogram. Der tilbydes forløb og aktiviteter til sundheds- og seksualundervisning i grundskolen. Deltagelse i forløbet er på nuværende tidspunkt frivilligt for skolerne. P.t. deltager omkring 85 % af de københavnske skoler hvert år. Forvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at det skal undersøge, om deltagelsen i Uge Sex fremadrettet skal gøres obligatorisk for skolerne.

- 
- Konkret initiativ: Antimobbestrategier: Alle folkeskoler skal arbejde målrettet ud fra antimobbestrategien, der skal forebygge og reducere mobning både digitalt og på skolen. Desuden skal strategien bidrage til at øge elevernes generelle trivsel og mulighed for at deltage i trygge læringsfællesskaber. Strategien skal kunne håndtere mobning grundet seksualitet, køn, kønsudtryk eller kønsidentitet og sikre, at læringsfællesskaberne også er inkluderende og mangfoldige. Strategien skal derfor ses i sammenhæng med øvrige politikker og målsætninger.
  - Konkret initiativ: Seksualundervisning: Seksualundervisning er et obligatorisk fag i folkeskolen fra 0. – 9. klasse, og de lovpligtige mål for undervisningen fastlægges af Undervisningsministeriet. Forvaltningen indstiller til Børne- og Ungdomsudvalget, at det afklares, om undervisningen kan fastlægges således, at seksualitet, køn og kønsidentitet bliver obligatoriske mål for undervisningen i de københavnske folkeskoler.

### Den digitale kommunikation

Forvaltningen sikrer en fordomsfri og kønsneutral kommunikation med borgere og forældre på diverse digitale platforme, der anvendes ved kontakt med forvaltningen og forvaltningens systemer; f.eks. ved skoleindskrivning, Skoleintra og den digitale pladsanvisning. Forvaltningen går i dialog med leverandøren af de relevante systemer, og finder løsninger, hvis der konstateres forhold, der bør ændres - f.eks. problematikken med brugen af far og mor.

# Kultur- og Fritidsforvaltningen

Forvaltningen har ansvar for alle byens idrætsanlæg, kulturhuse, biblioteker og Københavns Borgerservice, og forvaltningens primære opgave er at samarbejde med københavnernes om at skabe en by, der lever og udvikler sig.

---

Kultur- og Fritidsforvaltningen ønsker at skabe en mangfoldig storby via fokus på københavnernes og dermed også den forskel, forvaltningen skal gøre for – og sammen med – dem.

## Udvikle kultur- og fritidsløsninger i samspil med LGBTI+ borgere

Kultur- og Fritidspolitikken er fundamentet for arbejdet i Kultur- og Fritidsforvaltningen i en 4-årig periode. Et grundlæggende princip i Kultur- og Fritidspolitikken er rummelighed og lige adgang - også for LGBTI+ borgere. På den baggrund ønsker Kultur- og Fritidsforvaltningen at:

- Understøtte opmærksomhed på LGBTI+ borgeres behov i borgerkontakten og derved sikre, at LGBTI+ borgerne oplever, at den service og den information, de modtager fra medarbejdere i Kultur- og Fritidsforvaltningen, er imødekommende og inkluderende.
- Bidrage til, at LGBTI+ brugere oplever – på lige fod med andre brugere – at have ytringsfrihed og let adgang til kultur- og fritidsaktiviteter, samt at de modtager samme service, information og muligheder som andre.

- 
- Gennemføre en indledende borgerundersøgelse, så dialog og involvering af LGBTI+ borgere danner baggrund for formulering af relevante initiativer rettet mod LGBTI+ borgere.
  - Det bemærkes, at gennemførelse af en særskilt undersøgelse blandt LGBTI+ borgere forudsætter særskilt finansiering.

## Fokus på LGBTI+ området i forvaltningens personalepolitikker

Kultur- og Fritidsforvaltningen har en række politikker, der supplerer den tværgående personalepolitik. Disse opdateres og suppleres løbende, hvilket finder sted i samarbejde mellem medarbejderrepræsentanter og ledelsesrepræsentanter i forvaltningens øverste medindflydelses- og medbestemmelsesorgan, Hoved-MED.

- Konkret initiativ: Forslag om at gøre LGBTI+ området til en del af personalepolitikker: Centraladministrationen i forvaltningen vil foreslå Hoved-MED at medtage LGBTI+ området i forvaltningens personalepolitikker.

# SUNDHEDSSTYRELSEN FJERNER HOMOSEKSUALITET FRA DEN DANSKE LISTE OVER PSYKISKE LIDELSER.

---

## Fokus på LGBTI+ borgere i servicekultur

Forvaltningen har en overordnet målsætning om at arbejde med servicekultur på en måde, så medarbejdere i forvaltningen udvikler et fælles mindset for service og betjening af brugere på forvaltningens mange institutioner.

- Konkret initiativ: Uddanne medarbejdere i borgerkontakt og LGBTI+ området: Forvaltningen vil uddanne medarbejderne i servicekultur med fokus på, at alle uanset køn, seksualitet, etnicitet, religion etc. behandles lige, hvilket i det direkte møde betyder, at borgere til tider skal behandles forskelligt for at få en god, ensartet service. Derved sikres fokus på behov og hensyn til forskellige borgere, herunder LGBTI+ borgere. Her skal relevante civilsamfundsaktører inddrages. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

## Almene borgerrettede initiativer til LGBTI+ borgere

Forvaltningen støtter LGBTI+ initiativer ved fx at tilbyde lokaler til en lang række foreningers arrangementer og indsatser, blandt andet rettet mod LGBTI+ personer. Her kan nævnes samarbejde med en række forskellige institutioner og partnere, eksempelvis Warehouse 9, BLUS, Sabaah og T-Lounge.

---

Desuden afholder Copenhagen Pride hvert år en række aktiviteter i København, primært i forbindelse med Copenhagen Pride Week. Kultur- og Fritidsudvalget støtter begivenheden med et årligt tilskud.

- Konkret initiativ: Afholdelse af LGBTI+ vielser til Copenhagen Pride Week: I 2017 blev der på forsøgsbasis afholdt vielser med LGBTI+ fokus, hvor kendte LGBTI+ personer holdt talerne i forbindelse med vielsen. På baggrund af gode erfaringer blev der igen afholdt LGBTI+ vielser i forbindelse med Copenhagen Pride Week 2018.
- Konkret initiativ: Copenhagen 2021: København har værtskabet for WorldPride og EuroGames i 2021. Der er, med forankring i forvaltningen, givet økonomisk støtte til arrangementerne. Derudover har forvaltningen arbejdet sammen med Happy Copenhagen om Copenhagen 2021 i forbindelse med Beijing Design Week 2018.





---

### **Fokus på udvalgte LGBTI+ grupper i kultur- og fritidstilbud**

Et nyere forskningsprojekt peger på, at en lang række LGBTI+ personer på 65 år eller derover bor alene og savner et fællesskab med ligesindede, men at de ikke ved, hvor de skal gå hen. Flere LGBTI+ seniorer oplever udfordringen, at de i mainstream-seniortilbud føler sig fremmedgjorte i mødet med en ofte heteronormativ praksis, og i LGBTI+ miljøet risikerer de at opleve eksklusion på baggrund af implicit og eksplicit aldersdiskrimination. Forskellige eksklusionsmekanismer rammer ældre med nedsat mobilitet, dårligt helbred, psykisk sårbarhed, begrænset økonomisk råderum, lav uddannelse, mangel på digitale kompetencer etc.

Samtidig viser undersøgelser, at kun 10 % voksne LGBTI+ personer dyrker idræt og motion i deres fritid, mod 30 % hos heteroseksuelle og ciskønnede.

Også LGBTI+ børn og deres forældre samt øvrige LGBTI+ personer kan opleve at savne et fællesskab med ligesindede.

- Konkret initiativ: Støtte til tilbud målrettet LGBTI+ seniorer: Forvaltningen vil give støtte til tilbud, som har til formål at forebygge og reducere social isolation blandt LGBTI+ seniorer, ligesom forvaltningen vil kunne hjælpe med at søge midler. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

- 
- Konkret initiativ: Støtte til initiativer med fokus på idrætsdeltagelsen hos LGBTI+ grupper gennem støtte til foreningsdannelse, udover den rådgivning og vejledning forvaltningen allerede yder på foreningsområdet. Samt forsøg med udvikling af tilegnede omklædningsfaciliteter i kommunale idrætstilbud. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativerne forudsætter særskilt finansiering.
  - Konkret initiativ: Støtte til tilbud målrettet LGBTI+ børn og deres forældre: Forvaltningen vil støtte initiativer, som har til formål at styrke netværk og videndeling, eksempelvis i forældreforeninger, ligesom forvaltningen vil kunne hjælpe med at søge midler. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.
  - Konkret initiativ: LGBTI+ kulturhus: Et LGBTI+ kulturhus vil kunne rumme kulturelle og sociale tilbud, events samt rådgivning og gruppeaktiviteter, der understøtter såvel børn/forældre, ungdoms- og senior LGBTI+ gruppernes behov for netværksopbyggede aktiviteter. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

# Socialforvaltningen

Forvaltningen tager sig af socialt udsatte børn, unge og voksne samt borgere med handicap i hovedstaden.

---

## Et fælles fundament

København er en stor og mangfoldig by, som tiltrækker et væld af forskellige mennesker. Socialforvaltningen ønsker at sikre et fælles fundament for udvikling af alle københavnernes mulighed for at leve det liv, de gerne vil og være en del af samfundets fællesskab. Forvaltningen har igangsat nogle initiativer med det formål at udbrede kendskabet til seksualitets- og kønsforståelsens mange forskellige facetter for dermed at bidrage til, at ethvert menneske mødes med respekt. Som eksempel kan nævnes, at der sker deltagelse ved Copenhagen Pride.

Af Københavns Kommunes værdigrundlag fremgår i øvrigt, at brugeren skal mødes med respekt, ligeværdighed, dialog og tillid, og at kommunen skal være en attraktiv arbejdsplads med et udfordrende og sundt arbejdsmiljø.

## Seksualitet og kønsidentitet hos borgere med nedsat funktionsevne mv.

Seksualitet og kønsidentitet kan være kulturelt forbundet og afhænge af, hvilke familieforhold borgeren er opvokset i.

En opvækst i en traditionel familie kan bevirke, at borgeren oplever det som et tabu, hvis den seksuelle orientering, kønsidentiteten eller kønsudtrykket adskiller sig fra majoritetens. Det kan skabe grobund for indre frustrationer. Hertil kommer, at borgere i målgruppen i kraft af den nedsatte

---

psykiske eller fysiske funktionsevne kan opleve en form for overbeskyttelse fra deres omgivelser, hvorefter det kan være svært for borgeren at rette fokus på egen seksualitet og egne behov.

- Konkret initiativ: "Kærlighed og seksualitet": Initiativet sætter fokus på det personlige liv for borgere med fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne. Formålet er blandt andet at skabe dialog og udvide forståelsen for de mange forskellige former for seksuel orientering, kønsidentitet og kønsudtryk blandt målgruppen. "Kærlighed og seksualitet" har synliggjort et tydeligt behov for dialog og vejledning omkring seksuel mangfoldighed, kønsidentitet og kønsudtryk blandt målgruppen – et behov, der bliver stadigt større. På den baggrund har forvaltningen ansat flere seksualvejledere, som kan vejlede og rådgive borgere med fysisk eller psykisk nedsat funktionsevne.
- Konkret initiativ: Pjece om seksualvejledning: Center for Selvstændig Bolig og Beskæftigelse har udarbejdet en pjece om seksualvejledning. Her indarbejdes information om, hvor man som borger med en mental funktionsnedsættelse kan opsøge yderligere information og rådgivning om LGBTI+ miljøet samt information om mulige fællesskaber og sociale grupper for borgere med handicap i LGBTI+ miljøet.

# 1987

## FOLKETINGET VEDTAGER ÆNDRINGER I STRAFFELOVEN OG LOV OM FORBUD MOD FORSKELSBEHANDLING, SÅ DET FORBYDES AT DISKRIMINERE PÅ GRUND AF SEKSUEL ORIENTERING.

- 
- Konkret initiativ: Deltagelse ved Københavnerfesten: Forvaltningen samarbejder med LGBTI+ Handi i forbindelse med den årlige Københavnerfest for borgere med handicap.

### **Fokus på børn og unge**

Forvaltningen sætter fokus på kendskabet til og inklusionen af børn og unge i LGBTI+ miljøet. Dette inkluderer også en udbredelse af kendskabet til LGBT Ungdoms arbejde, herunder deres ungdomstelefon.

- Konkret initiativ: Informationsmateriale: Forvaltningen udarbejder skriftligt materiale om børn og unge i LGBTI+ miljøet, som særligt vil være relevant at læse for de ca. 2.000 medarbejdere, der arbejder i Borgercenter Børn og Unge. Materialet kan desuden læses af de børn og unge, der falder indenfor målgruppen, eller af andre interesserede. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

---

### **Udbredelse af kendskabet til LGBTI+ området blandt medarbejdere i Den Sociale Hjemmepleje**

Forvaltningen vil udbrede kendskabet til LGBTI+ området for medarbejdere i Den Sociale Hjemmepleje, som kører ud til borgere, som lever med et handicap, psykisk sygdom og/eller et misbrug.

- Konkret initiativ: Udbredelse af kendskabet til LGBTI+ området i Den Sociale Hjemmepleje: Forvaltningen afholder gå-hjem-møde for medarbejdere og ledere i Den Sociale Hjemmepleje med deltagelse af fagpersoner fra LGBT Danmark, Intersex Danmark samt andre relevante organisationer, som inviteres til at fortælle om livet i LGBTI+ miljøet. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

# Sundheds- og Omsorgsforvaltningen

Forvaltningen har ansvar for sundhedstilbud til alle københavnere og for ældre- og plejetilbud til borgere over 65 år.

---

## Sundhedstilbud og ældre- og plejetilbud til borgere i Københavns Kommune

Københavns Kommunes sundheds-, ældre- og plejetilbud er for alle københavnere, og ligesom alle andre skal LGBTI+ personer, der er i berøring med forvaltningens tilbud, behandles fordomsfrit og fyldestgørende. Sundheds- og Omsorgsforvaltningen vil således kontinuerligt arbejde for, at alle borgere kan fortælle åbent og ærligt om deres livssituation, så der bliver givet den bedst mulige støtte, vejledning og behandling samt ydet den bedst mulige visitation til forvaltningens tilbud.

En undersøgelse af lesbiskes, bøssers, biseksuelles og transpersoners sundhedstilstand foretaget af Statens Institut for Folkesundhed viser, at der er forskelle mellem disse grupper og den øvrige befolknings helbred og trivsel. Forskellene kommer til udtryk i form af relativt dårligere mental, social og seksuel sundhed.

I den forbindelse iværksætter forvaltningen sundhedsindsatser til LGBTI+ personer i de tilfælde, hvor der er tale om specifikke sundhedsudfordringer af særlig udbredt eller alvorlig karakter, som i væsentlig grad øger uligheden i sundhed mellem seksuelle minoriteter og majoriteter. I den forbindelse bemærkes det, at der blandt andet er flere LGBTI+ personer, der føler sig stressede end i den øvrige befolkning, at transpersoner skiller sig ud ved at have mar-

kant dårligere selvvurderet helbred, at mænd, der har sex med mænd, hyppigere oplever manglende sexlyst end den øvrige befolkning, at nogle mænd, der har sex med mænd bliver afhængige af indtag af euforiserende stoffer i forbindelse med sex (chemsex), og at mange LGBTI+ personer er angste for at blive ensomme i alderdommen.

---

## Kommunikation til børn og unge om seksualitet og kønsidentitet

Forvaltningen prioriterer, at børn og unges seksualitet og kønsidentitet skal være en naturlig del af deres daglige liv. Derfor er der fokus på at øge viden og kendskab til emnet.

- Konkret initiativ: Supplerende seksualundervisning i folkeskolen: Som supplement til den obligatoriske seksualundervisning i folkeskolen tilbyder forvaltningen og Sex & Samfund supplerende seksualundervisning til elever i 6. – 10. klasse, som fremover udvides til 4.-10. klasse. Undervisningen er baseret på "ung til yngre"-undervisning, og korpset af unge undervisere leverer en tids- og alderssvarende seksualundervisning, hvis formål er at fremme den seksuelle sundhed og trivsel hos børn og unge.
- Konkret initiativ: Seksualundervisning til unge på ungdomsuddannelser mv.: For at give unge viden om og handlekompetence i forhold til fx at anerkende seksuel mangfoldighed, forstå deres egen seksuelle identitet og

# DET ALLERFØRSTE REGISTREREDE PARTNERSKAB BLEV INDGÅET MELLEM LGBT DANMARKS STIFTER AXEL AXGIL OG HANS FORLOVEDE GENNEM 40 ÅR, EIGIL AXGIL.

---

forebygge smitte med seksygdomme, samarbejder forvaltningen med Sex & Samfund om alderssvarende og dialogbaseret seksualundervisning til unge på bl.a. kommunens ungdomsuddannelser, bosteder, i klubber og på institutioner for udsatte unge.

- Konkret initiativ: Kampagne om rummelighed: For at øge unges bevidsthed om og åbenhed over for personer med en seksualitet eller et kønsudtryk, der er anderledes end majoritetens, vil forvaltningen i samarbejde med relevante LGBTI+ organisationer gennemføre en kampagne målrettet unge på ungdomsuddannelser i Københavns Kommune. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

## **Fremme af unges mentale, sociale og seksuelle sundhed og trivsel**

Forvaltningen understøtter, at sundhed og trivsel er i højsædet allerede fra en ung alder. Forvaltningen arbejder med såvel specifikke tilbud til unge LGBTI+ personer som generelle sundhedstilbud, der også kan rumme denne målgruppe.

- Konkret initiativ: Sundhedstjek – Individuel rådgivning til unge: For at understøtte unges mentale, sociale og seksuelle sundhed tilbydes unge i alderen 16-24 år et sundhedstjek. I sundhedstjekket møder den unge et åbent

---

og kompetent team bestående af en sygeplejerske og en psykolog, der kan tale om de problemstillinger, der rører sig for den unge. Det kan dreje sig om udfordringer relateret til kost, motion, ensomhed, søvn, stress, seksygdomme, kønsidentitet eller seksualitet.

- Konkret initiativ: Ung i forandring – Samtaleforløb for at fremme unges mentale sundhed og trivsel: For at styrke unges psykiske sundhed og trivsel, så de i højere grad fastholdes i uddannelse eller kommer tættere på beskæftigelse, tilbyder forvaltningen et frivilligt og fortroligt samtaletilbud, hvor der tages udgangspunkt i det, den unge ønsker at tale om. Tilbuddet er for unge mellem 15-30 år, der går på en erhvervsskole, produktionsskole eller i Ungdomsskolens heltidsundervisning, og som oplever udfordringer med håndtering af ungdomslivet.
- Konkret initiativ: TRANSIT – Samtaleforløb for transpersoner: For at forbedre transpersoners sociale og mentale trivsel samarbejder forvaltningen med LGBT Danmark om samtaleforløb kaldet TRANSIT. TRANSIT er et forløb med samtalegrupper for personer med overvejelser omkring deres kønsidentitet. TRANSIT-samtalegrupperne skal give den enkelte adgang til et nyt socialt fællesskab og netværk af ligesindede, der kan yde gensidig støtte og give rum til at være og finde sig selv.



---

### **Almen fremme af mental, social og seksuel sundhed og trivsel**

Forvaltningen understøtter, at sundhed og trivsel er i fokus blandt LGBTI+ borgere.

- Konkret initiativ: Checkpoint – Opsporing af seksydomme blandt mænd, der har sex med mænd: Forvaltningen samarbejder med AIDS Fondet om at tilbyde mænd, der har sex med mænd, en gratis og anonym test for henholdsvis hiv, syfilis, klamydia og/eller gonorré i AIDS Fondets rådgivnings- og testklinik Checkpoint.
- Konkret initiativ: WorldPride og EuroGames 2021 – Sund megaevent i København: Forvaltningen vil give WorldPride og EuroGames, som i 2021 afholdes i København, et sundt twist. Forvaltningen vil mindske synlig røg, fremme mentale åndehuller og understøtte sikker sex i forbindelse med megaeventen. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.
- Konkret initiativ: Fast Track Cities: Sundheds- og Omsorgsforvaltningen er i dialog med IAPAC (International Association of Providers of AIDS Care) om Fast Track Cities-målene med henblik på at vurdere kommunens bidrag til den globale indsats mod hiv.
- Konkret initiativ: Indsats mod chemsex: I samarbejde med AIDS Fondets Checkpoint-klinik iværksætter forvaltningen en forebyggende indsats målrettet chemsex, der består i, at AIDS Fondet udvikler en spørgeguide, der inddrages i samtaler med de godt 1500 mænd, der årligt bliver testet for seksydomme i Checkpoint med henblik på at screene for/afdække

eventuel risikoadfærd. Screeningsindsatsen har dels til formål at få en indikation af omfanget af chemsex i København, dels at identificere de mænd, der har behov for hjælp og støtte. På baggrund af screeningen afholder AIDS Fondet rådgivningssamtaler med de mænd, der har en risikoadfærd, der potentielt kan føre til chemsex, samt med mænd, der allerede har erfaringer med chemsex. Personer med decideret stofafhængighed henvises til behandling i Socialforvaltningen.

---

### **Fokus på ældre LGBTI+ personer**

Forvaltningen har fokus på at øge trivsel blandt ældre LGBTI+ personer – både specifikt blandt borgere på plejecenter og mere generelt.

- Konkret initiativ: Slottet – et plejecenter med regnbueprofil: I 2015 fik plejecenteret Slottet i De Gamles By på Nørrebro en regnbueprofil. Det betyder, at plejecenteret har fokus på LGBTI+ beboere. Alle, der er visiteret til en plejebolig, kan dog bo på Slottet. På Slottet oplever ældre LGBTI+ personer forståelse, indsigt og ikke mindst rummelighed fra personalet, som er efteruddannet i bl.a. LGBTI+ personers levevilkår og historie.
- Konkret initiativ: Forebyggelse og bekæmpelse af ensomhed: Forvaltningen arbejder allerede for at forebygge og bekæmpe ensomhed blandt ældre. I den forbindelse vil forvaltningen tage initiativ til at undersøge mulighederne og behovet for at udvikle samarbejdsaftaler med civilsamfundsaktører med særligt kendskab og kontakt til ældre LGBTI+ personer med henblik på at forebygge og afhjælpe ensomhed specifikt i denne målgruppe.

# Teknik- og Miljøforvaltningen

Forvaltningen arbejder på at sikre, at byen – nu og i fremtiden – er et rent, grønt og godt sted, hvor brugerne har en høj livskvalitet, og at byen har et stort potentiale for økonomisk vækst og et sundt miljø.

---

## Plads til mangfoldighed

Teknik- og Miljøforvaltningen arbejder for et mangfoldigt København. Det afspejles for eksempel i projekter som etableringen af Regnbuepladsen eller afholdelse af arrangementer som Copenhagen Pride. Begge er et udtryk for en vilje og parathed over for alle mennesker i byen.

Det er afgørende, at alle kommunens borgere og brugere – uanset seksualitet eller kønsidentitet – bliver mødt af byen og dens byrum med samme rummelighed, professionalisme og respekt. Forvaltningens arbejde tager udgangspunkt i "Fællesskab København", der er kommunens vision for teknik- og miljøområdet, som skal sikre, at København også i 2025 er en fantastisk by.

## Et mangfoldigt byrum

Forvaltningen lægger vægt på at bidrage til, at der er plads til mangfoldighed i byen – og sikre, at dette også viser sig i bybilledet. Forvaltningen vil derfor gennem konkrete initiativer arbejde for, at alle oplever København som en mangfoldig by, der er åben for alle.

- Konkret initiativ: Kønsneutrale offentlige toiletter: Der findes fire typer af offentlige toiletter i gadebilledet i København; toiletter med opsyn, gadetoiletter, parktoiletter samt toiletter på bemandede legepladser. Der findes 7 toiletter med opsyn, og af disse er 3 unisex. Der findes 55 gadetoiletter, hvoraf 39 er unisex og 12 er alene stående pissoirs. Der er ca. 57 parktoiletter og ca. 26 toiletter på de bemandede legepladser, hvoraf cirka

halvdelen af parktoiletterne er kønsneutrale, mens tre af toiletterne på de bemandede legepladser er kønsopdelte. Forvaltningen vil gøre toiletterne kønsneutrale de steder, hvor det af kapacitets- og bevaringsmæssige vurderinger er muligt. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

- Konkret initiativ: Bemandede legepladser: Forvaltningen har ansvaret for byens bemandede legepladser, hvor det er medarbejdernes opgave at bidrage til et positivt og givende møde med alle familiestrukturer og rumme alle børn. Forvaltningen vil understøtte dette ved at kompetenceudvikle medarbejderne, så de er fagligt klædt på til at møde alle borgere og brugere. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

## En arbejdsplads med plads til forskellighed

Forvaltningen er en arbejdsplads, hvor der er plads til at være sig selv – uanset køn, etnisk baggrund, seksuel orientering, kønsidentitet mv. For at understøtte, at alle medarbejdere oplever, at det er tilfældet, har forvaltningen fokus på at bidrage til et rummeligt arbejdsmiljø.

- Konkret initiativ: Indførelse af LGBTI+ i forvaltningens personalepolitik: I forbindelse med revidering af personalepolitikken vil det blive foreslået over for forvaltningens øverste medindflydelses- og medbestemmelsesorgan, TMF MED, at medtage LGBTI+ området.



**1996**

KØBENHAVN ER EUROPÆISK  
KULTURBY OG HJEMSTED FOR  
ÅRETS EUROPRIDE. FRA 1998  
HEDDER DET MERMAID PRIDE OG  
FRA 2004 COPENHAGEN PRIDE.

# Økonomiforvaltningen

Forvaltningen har det overordnede ansvar for at koordinere økonomi og byudvikling i Københavns Kommune og et tværgående ansvar for kommunens personaleforhold. Forvaltningen arbejder for et København, som er for alle, og som er verdens bedste by at leve i.

---

## Rummelighed på Danmarks største arbejdsplads

Københavns Kommune har cirka 45.000 medarbejdere. Det gør kommunen til Danmarks største arbejdsplads. Det er kommunens ambition at være med i front, når det handler om LGBTI+ personers trivsel på arbejdspladsen og om at skabe en arbejdsplads præget af ligeværd, empati og tolerance.

Alle medarbejdere i Københavns Kommune – uanset alder, køn, seksualitet, kønsudtryk og kønsidentitet – skal mødes med respekt og opleve Københavns Kommune som en rummelig arbejdsplads, hvor alle er ligeværdige og har lige muligheder for at blive en del af fællesskabet.

Af Københavns Kommunes værdigrundlag fremgår det desuden, at kommunen skal være en virksomhed, hvor mangfoldighed betragtes som et aktiv.

## En naturlig del af hverdagen på en rummelig arbejdsplads

Kommunens medarbejdere uanset køn, seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk skal opleve hverdagens aktiviteter som understøttende i forhold til at sikre, at alle medarbejdere føler sig som en inkluderet del af fællesskabet med kollegerne på arbejdspladsen.

- 
- Konkret initiativ: Oplæg om Det empatiske arbejdsmarked: Økonomiforvaltningen vil invitere oplægsholdere fra projektet Empatisk Arbejdsmarked under LGBT Danmark til at holde oplæg for Det Centrale Samarbejdsorgan (tværgående for hele kommunen) og Økonomiforvaltningens eget øverste medindflydelses- og medbestemmelsesorgan, Hoved-MED. Oplægget kan danne grundlag for en drøftelse om mulige tværgående initiativer.
  - Konkret initiativ: Kompetenceudvikling via e-læring: Økonomiforvaltningen vil på tværs af kommunen udvide kendskabet til mulige LGBTI+ udfordringer på arbejdspladsen ved at tilbyde forvaltningerne e-læringsmateriale.
  - Konkret initiativ: Etablering af en personaleklub: Hvis der er interesse hos medarbejderne, vil Økonomiforvaltningen understøtte etableringen af en personaleklub for ansatte på tværs af kommunen, der interesserer sig for LGBTI+ emner. I personaleklubben kan medarbejderne mødes og drøfte tværfaglige emner såvel som specifikke emner, der vedrører køn, seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk på arbejdspladsen. Hvis personaleklubben identificerer emner af særlig relevans for LGBTI+ personer, kan de kommunikere disse til ledelsen.

# FOLKETINGET VEDTAGER LOV OM KØNSNEUTRALT ÆGTESKAB, OG PAR AF SAMME KØN KAN NU INDGÅ ÆGTESKAB - OGSÅ I KIRKEN.

- Konkret initiativ: Kønsneutrale toiletter: Økonomiforvaltningen vil etablere kønsneutrale toiletter på Københavns Rådhus samt administrationsbygningen Fuglebakken og dermed tage højde for fx transpersoner og interkønnede. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

## Inkluderende kommunikation

Økonomiforvaltningen repræsenterer Københavns Kommune som arbejdsgiver og arbejder for lige muligheder for alle medarbejdere uanset køn, seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk. Kommunens information og kommunikation til medarbejderne er en måde at understøtte en rummelig arbejdsplads.

Økonomiforvaltningen har en koordinerende rolle i forbindelse med kommunens kommunikation, både eksternt i forhold til byens brugere og internt i forhold til kommunens medarbejdere. Forvaltningen er særligt opmærksom på, at kommunens kommunikation og branding skal rumme alle.

- Konkret initiativ: Mangfoldige stillingsopslag: Af alle Københavns Kommunes stillingsopslag fremgår det, at kommunen ser mangfoldighed som en ressource og værdsætter, at medarbejderne hver især bidrager med deres særlige baggrund, personlighed og evne. Kommunen er en rummelig arbejdsplads med plads til forskellighed – også hvad angår køn, seksualitet, kønsidentitet og kønsudtryk.

- Konkret initiativ: Kønsneutral kommunikation til medarbejdere og brugere: Forvaltningerne i Københavns Kommune opfordres til at skrive i et køns neutralt sprog og dermed tage højde for f.eks. transpersoner og interkønnede, ligesom det grafiske udtryk skal afspejle byens mangfoldighed. Der vil blive udarbejdet en kommunikationsvejledning hertil. Det bemærkes, at gennemførelse af initiativet forudsætter særskilt finansiering.

- Konkret initiativ: "Copenhagen is for everyone": Københavns Kommune deltager hvert år i forbindelse med Copenhagen Pride. Økonomiforvaltningen står for kommunens deltagelse i paraden.

## Internationalt samarbejde

For at være opdateret på den seneste udvikling vedrørende LGBTI+ personers forhold på tværs af landegrænser – og selv kunne dele gode erfaringer, finder Københavns Kommune det vigtigt at deltage i internationalt samarbejde om emnet.

- Konkret initiativ: Deltagelse i Rainbow Cities Network: Københavns Kommune vil, når der bliver mulighed for at ansøge om medlemskab, ansøge om at blive medlem af Rainbow Cities Network. Rainbow Cities Network er et netværkssamarbejde mellem byer i forskellige lande, der udveksler erfaringer om initiativer på LGBTI+ området.



# Det forpligter at være København

Arbejdet med Københavns Kommunes LGBTI+ politik "En lige-værdig del af fællesskabet" har for første gang sikret en central forankring af arbejdet med LGBTI+ personers trivsel i København. Arbejdet har desuden bidraget til formulering af en række konkrete indsatser for det videre arbejde med området.

Københavns Kommune har som landets største kommune ansvaret for godt 600.000 københavnernes trivsel, herunder også trivslen for de mange LGBTI+ københavnere. Samtidig har Københavns Kommune stor indflydelse på – og et medansvar for – de indtryk, vores by efterlader hos de, der gæster os og bruger byen. Og sidst men ikke mindst er Københavns Kommune landets største arbejdsplads med cirka 45.000 medarbejdere.

Det forpligter alt sammen Københavns Kommune i forhold til at være med i front i arbejdet med LGBTI+ personers trivsel.

## Politik med muligheder og en række indsatser

Med denne fælles LGBTI+ politik har Københavns Kommune fået skabt overblik og haft anledning til at foretage en fremadrettet koordinering og planlægning af initiativer og tiltag, som kan skabe synergi og fremme LGBTI+ personers trivsel i København.

Kommunen vil styrke samarbejdet med LGBTI+ aktører såvel i det generelle samarbejde som i den konkrete implementering af og opfølgning på og evaluering af politikken.

Arbejdet med LGBTI+ politikken har øget vidensniveauet og afdækket en række indsatser. Vi er opmærksomme på at iværksætte konkrete indsatser på LGBTI+ området, hvor det er relevant.

- Vores fokus på LGBTI+ området skal være vedvarende og blivende.
- Vi opnår de største forskelle gennem dagligdagens aktiviteter.

- Vi forsøger altid at kommunikere inkluderende både i skrift og tale, for eksempel på kommunens blanketter.

Med LGBTI+ politikken ønsker Københavns Kommune at sikre, at køn, seksualiteter, kønsidentiteter og kønsudtryk ikke lever et liv på sidelinjen. På tværs af kommunen arbejdes der for, at mangfoldigheden i køn, seksualiteter, kønsidentiteter og kønsudtryk indgår som en naturlig del af kommunens virke.

## Årlig status og opfølgning ved politikens udløb

For at sikre, at der kontinuerligt er fokus på at skabe gode levevilkår for LGBTI+ personer i Københavns Kommune, vil der hvert år i politikens gyldighedsperiode – ved udgangen af året – blive gjort status på, hvordan arbejdet med de konkrete indsatser forløber. Økonomiforvaltningen har ansvar for at indhente status på arbejdet fra kommunens fagforvaltninger. Status vil blive forelagt Økonomiudvalget og dermed gjort tilgængeligt for offentligheden som en del af Økonomiudvalgets mødemateriale.

Denne politik udløber ved udgangen af år 2023. I forbindelse med politikens udløb vil Økonomiforvaltningen i lighed med i de øvrige år indhente status på arbejdet med politikken hos fagforvaltningerne. Der vil samtidig blive foretaget en overordnet evaluering af politikken med inddragelse af interesseorganisationer på området. Slutopfølgningen vil blive forelagt Økonomiudvalget og Borgerrepræsentationen, der på dette tidspunkt også vil tage stilling til, om der skal formuleres en LGBTI+ politik med konkrete initiativer for en ny periode, eller om arbejdet med at styrke levevilkårene for LGBTI+ personer skal fremmes på andre måder.

# LGBTI+ historie i Danmark

**2021**

København vært for  
WorldPride og EuroGames  
2021

**1954**

Medlemsbladet  
'Pan' bliver  
startet

**1970**

Diskotek  
'Pan Club'  
åbnes

**1972**

Bøssehuset  
på Christina  
dannes

**1973**

"Danseforbuddet"  
ophæves. Mænd  
må danse med  
hinanden

**1981**

Homoseksualitet  
fjernes fra den  
danske liste over  
sindssygdomme

**1983**

Biblioteket for  
bøsser og lesbiske  
åbnes for offentligheden

**1984**

Pan Idræt  
stiftes

**1987**

Indførelse  
af forbud  
mod diskri-  
mination  
på grund  
af seksuel  
orientering

**1989**

Allerførste  
registrerede  
partnerskab  
indgås

**1996**

København er  
Europæisk  
Kulturby  
og hjemsted  
for årets  
Europride

**2005**

Salon Oriental  
modtager  
Københavns  
Kommunes  
Integrationspris

**2012**

Par af samme  
køn kan nu  
indgå ægteskab -  
også i kirken

**2014**

Juridisk  
anerkendelse af  
kønsidentitet  
giver mulighed  
for at skifte  
CPR-nummer

1954

1970

1972

1973

1981

1983

1984

1987

1989

1996

2005

2012

2014

2021